

Az Európai Unió vámintézkedései magyar (tagállami) szemmel

SZENDI Antal

Külkereskedelem, behozatal, kivitel, vámfizetés, export-, importkorlátozások, -tilalmak, különféle nemzetközi gazdasági, kereskedelmi megállapodások – szinte nincs olyan nap, hogy ne találkoznánk a fenti kifejezések valamelyikével az írott vagy elektronikus médiában, híradásokban. A vámhatóság munkatársaival, illetve az általuk végzett munkával összefüggésben is leginkább az a nézet gyökeresedett meg a köztudatban, hogy olyan fegyveres szervről van szó, melynek dolgozóival leginkább csak a nyaralásból hazatérve, a határátkelőhelyeken vagy éppen a repülőtéren találkozhatunk; feladatuk pedig a behozott áruk után megfizetendő vámok beszedésére, illetve különféle veszélyes vagy tiltott áruk behozatalának megakadályozására korlátozódik.

Magyarország 2004. május elsején csatlakozott az Európai Unióhoz. A csatlakozás ténye nagyon sok változást eredményezett a mindennapi élet összes területén, de a legtöbbet mégis a vámok alkalmazásának tekintetében. Mindez azt jelentette, hogy az addig hatályos nemzeti vámjogi szabályozás megszűnt, és a csatlakozás pillanatától alkalmaznunk kellett az Európai Unió vámjogát. Ennek oka, hogy a csatlakozás joghatásaként a vámunió tagjai is lettünk, tehát az egységes szabályrendszer vonatkozik ránk is. A vámjogszabályok alakulását mindig meghatározzák a kereskedelempolitikai aktualitások, így az egységes vámjogi rendelkezések megértéséhez ismernünk kell a fő kereskedelempolitikai irányokat is. Magyarország a csatlakozást megelőzően saját maga alakította a külkereskedelemre vonatkozó szabályozóit, önállóan állapította meg a külföldről behozott árukra vonatkozó vámtételeket, saját vámtarifával rendelkezett.

A kereskedelempolitika alapjai, feladatai, fő irányzatai

Kereskedelempolitika – egy jól hangzó, ugyanakkor elvont fogalom, melynek értelme leginkább a külgazdaságtanban használatos definíciókon keresztül határozható meg: az államnak, államközösségnek (Magyarország esetében az Európai Uniónak) a bel- és külföldi áru- és szolgáltatásforgalommal kapcsolatos magatartása, valamint a mindezt megvalósító eszköz- és intézményrendszer, amelyen keresztül a vámhatáron áthaladó áruk/szolgáltatások volumene, mozgása befolyásolható. Tágabb értelemben tekinthetünk rá úgy is, mint az adott állam, államcsoport által képviselt külgazdasági politikára, mely célkitűzéseit csak akkor érheti el, ha pontosan illeszkedik az általános gazdaságpolitikai viszonyok és külpolitikai célkitűzések által megszabott keretbe.

A kereskedelempolitika feladatai sokrétűek.¹ Biztosítani kell a külkereskedelmi forgalomba kerülő exportárúk, illetve a hazai piacon megjelenő importárúk számára a tisztességes verseny körülményeit. Integrálja az adott országot a nemzetközi munkamegosztásba: az exportképes ágazatok fejlesztésével és a kevésbé versenyképes termelés importtal történő helyettesítésével maximalizálja a nemzeti jövedelmet. Lehetőség szerint semlegesíti az ország egyensúlyát veszélyeztető külpiaci hatásokat, mindehhez hatékony intézményrendszert illeszt és működtet. A kereskedelempolitikai eszközök alkalmazásának tekintetében az állami beavatkozás mértékének figyelembevételével alapvetően kétféle irányzat, a protekcionizmus, illetve a szabad kereskedelem (liberalizált külkereskedelem) választható el. A szabad kereskedelem irányzatának legjelentősebb képviselői Adam Smith és David Ricardo, akik a piacok szabadságát hirdették, kihasználva a benne rejlő előnyöket. Szerintük a természetes rendbe történő bármilyen beavatkozás mérsékli a gazdaság növekedését, torzulást idéz elő a termelés specializációjában. A protekcionizmus az állam azon tevékenysége, melynek célja az ország világgpiaci pozíciójának javítása akár a belföldi termelők védelmével, akár az export ösztönzésével. A külkereskedelmi politikában e két irányzat tiszta formája szinte sohasem érvényesül, a kettő mindig egymás mellett él. Arányukat az ország gazdasági szerkezete, fejlettsége, külgazdasági függésének mértéke határozza meg.

Nemzetközi kereskedelmi szervezetek és az államok külgazdasági politikája

A kereskedelempolitikai irányzatok elemzésekor feltétlenül szót kell ejteni a nemzetközi regionalizmus jelenségéről, jelentőségéről is, mivel napjainkra elmondható, hogy a világ szinte összes országa tagja egy, az integráció valamely lépcsőfokán álló gazdasági tömörülésnek. A világkereskedelem mintegy harminc százaléka ilyen államközi megállapodások (például: Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége – Association of Southeast Asian Nations, ASEAN; Észak-amerikai Szabadkereskedelmi Egyezmény – North American Free Trade Agreement, NAFTA; Európai Szabadkereskedelmi Társulás – European Free Trade Association, EFTA) keretein belül bonyolódik le. A regionális gazdasági tömörülések tagállamai részben azért vállalják a tagságot valamely gazdasági-, vám- vagy kereskedelmi unióban, hogy ezzel egymást erősítsék, saját, kisebb volumenű gazdaságaik méretéből fakadó, a külkereskedelem színterén fennálló versenyhátrányukat csökkentsék. Az egyesülésből remélt előnyök azonban mellékhatások, torzulások lehetőségét is hordozzák: eltérő fejlettségű nemzetgazdaságok integrációjának eredményeként kialakuló közös, belső piac keretein belül biztosított szabad verseny, amely az adott tömörülés fejlettebb gazdaságainak kedvez. Ennek számtalan esetével találkozhatunk a történelemben, közeli példaként talán elegendő az Osztrák–Magyar Monarchiában létrehozott vámunió magyar iparra gyakorolt katasztrofális következményeit megemlíteni.

1 Huszár (1994) 8.

A kereskedelempolitikai intézkedések lehetnek egyoldalú (autonóm), illetve két- vagy többoldalú (államközi) megállapodásokon, szerződéseken alapuló szabályok. Emellett azonban – a vonatkozó döntések meghozatalakor – a vonatkozó jogkör gyakorlóinak tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközi kereskedelemre vonatkozó általános, a GATT/WTO² által megfogalmazott előírásokat is. A jelenleg 157 tagot számláló genfi székhelyű Kereskedelmi Világszervezet – melynek 1995. január 1-je óta az EU is tagja – célja az életszínvonal, a teljes foglalkoztatás, a jövedelmek és kereslet folyamatos növelésének biztosítása, továbbá a termelés és a kereskedelem bővítése a világ erőforrásainak optimális felhasználása mellett. Mindennek elérése érdekében a WTO a vámok és egyéb kereskedelmi akadályok jelentős mértékű leépítésén és a diszkriminatív elbánás felszámolásán munkálkodik. A szervezet legmeghatározóbb alapelvei a következők:

- a legnagyobb kedvezmény elve – azaz, ha egy tagállam vámkedvezményt nyújt egy másik államnak, akkor ezt a többi tagállamnak is biztosítani kell;
- a nemzeti elbánás elve – a WTO-tagállamok gazdasági alanyait a hazaiakkal azonos elbánásban kell részesíteni az adózás területén és az egyéb, jogilag szabályozott kérdésekben egyaránt;
- a konzultáció elve – a tagok esetleges kereskedelmi konfliktusait nem kölcsönös retorziókkal, hanem tárgyalások útján oldják meg;
- a viszonzóság elve – a nemzetközi kereskedelem résztvevői a partnereikkel folytatott kereskedelmet szabályozó szerződésekben az általuk nyújtott koncesszióért cserébe azonos vagy hasonló engedményeket várnak el, egyben jogot formálnak arra is, hogy elégtételt kapjanak a másik fél intézkedései által okozott károkért, hátrányokért;
- a transzparencia (nyilvánosság) elve – a WTO tagállamai vállalják, hogy „soron kívül” tájékoztatják partnereiket minden bevezetésre kerülő törvényről, rendeletről, amelyek szerződéses kötelezettségeiket érintik.

Látható, hogy e szervezet tagjainak erősen korlátozottak a lehetőségeik a különféle belső piac védelmét szolgáló (protekcionista) kereskedelempolitikai intézkedések alkalmazása tekintetében, azonban a Kereskedelmi Világszervezet ezen elvek alkalmazása terén – bizonyos feltételekkel – kivételt tett a vámuniókkal és a szabadkereskedelmi övezetekkel.

Ez kiemelt jelentőségű az Európai Unió számára, hiszen a közösség tagállamai vámuniót alkotnak, továbbá az unió az ún. „harmadik országok” jelentős részével szabadkereskedelmi megállapodást kötött. A fenti, már a GATT alapelvei között is megtalálható előírások alóli további kivétel az általános preferenciarendszer (Generalized System of

2 Az Általános Vámtarifa és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) és utódszervezete, a Kereskedelmi Világszervezet, rövidítve WTO (World Trade Organization) egy multilaterális kereskedelmi szervezet, melynek célja a nemzetközi kereskedelem liberalizációja az úgynevezett tarifális kereskedelmi akadályok (vámok, exportsubvenciók) és a nem tarifális kereskedelmi akadályok (beviteli engedélyek) fokozatos leépítése, illetve megszüntetése révén. A WTO 1995. január 1-jén jött létre az 1947-ben megkötött GATT (Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény) utódként. A létrehozásáról szóló nemzetközi szerződést 1994. április 16-án, Marrakeshben, Marokkóban írták alá.

Preferences – GSP³), ahol az alkalmazott kedvezmény mértéke nem feltétlenül egyezik meg a WTO által alapvető szinten meghatározottakkal. Mindennek köszönhetően az Európai Unió külgazdasági politikája – bár a közösség a kereskedelmi liberalizáció egyik fő szorgalmazója – maga sem riad vissza a különféle kereskedelmet korlátozó intézkedések alkalmazásától, ha a belső piacainak, gazdasága különböző ágazatainak védelme ezt megkívánja.

A külkereskedelmet befolyásoló eszközök

A már ismertetett, gyakran ellentmondásosnak tűnő célok megvalósítása érdekében a külkereskedelem folyamatainak irányítására, befolyásolására számos eszköz áll rendelkezésre. Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

1. Tarifális eszközök

- vámok
- származási szabályok
- dömpingellenes, kiegyenlítő vámok
- meghatározott célú felhasználáshoz kötött vámmentesség, vámkedvezmény
- vámfelfüggesztés, vámkontingens (egyes szerzők a vámkontingenst nem tarifális vámpolitikai eszközként említik)
- vámplafon, vámsemlegesítés

2. Nem tarifális eszközök

- szubvenciók
- korlátozások
- kontingensek, kvóták
- tilalmak
- valutáris eszközök
- adminisztratív eszközök
- nemzetközi kereskedelmi szerződések
- egyéb (adminisztratív) eszközök (pl.: importra és exportra vonatkozó jogszabályok, engedélyezési rendszer, egészségügyi előírások, pályázati rendszerek, maga a vámhatóság szervezete)

Tarifális eszközök

A vámok igen nagy múltra tekintenek vissza: kialakulásuk az emberiség fejlődéstörténetének korai szakaszára tehető, az állam bevételi forrásait gyarapító adók formájában már az ókori társadalmakban megjelentek. Gazdasági és kereskedelempolitikai funkciójuk a 15. századtól kezdett kirajzolódni. A vám napjaink kereskedelmének is az egyik meghatározó eszközeként játszik szerepet a különböző országok, nemzetközi kereskedelmi

3 A rendszert az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája (United Nations Conference on Trade and Development – UNCTAD) hozta létre. Lényege, hogy a fejlett országok autonóm alapon, egyoldalú kereskedelmi kedvezményeket nyújtanak a fejlődő országoknak.

tömörülések, vámuniók egymás közötti áruforgalmának lebonyolításában. A vám tulajdonképpen közadó formájában alkalmazott gazdaság- és kereskedelempolitikai eszköz, mely árképző tényezőként érvényesül a vámhatáron áthaladó áruk árában. Korlátozza, diszkriminálja azok forgalmát azzal a céllal, hogy piacot biztosítson a hazai termékek, termelők számára. A vám ellenszolgáltatás nélküli köztartozás, megállapításának eszköze a vámtarifa, melynek fejlettségéből, tagoltságából az adott vámterület gazdaságának fejlettségére is következtetni lehet. A fenti definíció⁴ a vám leglényegesebb tulajdonságait különíti el, melyek értelmezése a következő szempontok alapján lehetséges.

A vám adójellege⁵

A vám a közvetett vagy forgalmi típusú adó kategóriájába sorolható. Ebből következően az általa képviselt gazdasági és kereskedelempolitikai célok megvalósításához a vámmal terhelt áruk vevői fogyasztásuk arányában járulnak hozzá. Kiegyenlítő szerepe biztosítja, hogy az alacsonyabb világpiaci áron beérkező importtermékhez képest a belföldi termelésből származó termékek megőrizték versenyképességüket. Ennek elérése érdekében – a modell szerint – az alacsonyabb (világpiaci) áron beérkező importterméket akkora vámmal kell terhelni, hogy a termék vámmal növelt világpiaci ára a belföldi termelői ár szintjére emelje az importforgalomból származó termék árát.

A vám mint árképző tényező

Az importtermékek vámmal történő terhelése azt eredményezi, hogy a piaci szereplőknek (elsősorban az importőröknek) ezt a terhet viselniük kell. Huszár Ernő kutatásai igazolták ugyanakkor, hogy a teherviselés megoszlását befolyásolja az a tényező, hogy milyenek az adott importált termék keresleti és kínálati viszonyai. Ennek következtében előfordulhat, hogy a vámköltség részben vagy egészben – piaci, közgazdasági megfontolásból – az exportőrt terheli. Az árképző szerep tekintetében a hivatkozott közgazdász professzor által feltárt összefüggések, a piaci versenyviszonyok, a kereslet-kínálat vámköltségre, valamint egyensúlyi ár kialakulására gyakorolt hatásának bemutatása azonban nem e tanulmány feladata.

A vám mint gazdaság- és kereskedelempolitikai eszköz

A kereskedelempolitikai szempontok megfelelő érvényesülése, érvényesítése érdekében többféle vám alkalmazásáról is szól a szakirodalom. Ezek legfontosabb csoportosítási lehetőségei a következők.

- Külkereskedelmi forgalom alapján: ebben a megközelítésben annak a szempontnak van relevanciája, hogy a vám a külkereskedelem mely területén kerül alkalmazásra. Itt lehet megemlíteni a klasszikus importvámot, a már elvetett tranzit-

⁴ Huszár (1994)

⁵ Földes (1997) 234.

vámot vagy az ún. kiviteli vámot, melynek jelentősége napjainkban elenyészőnek tekinthető.

- Jogi szempontból: megkülönböztetünk autonóm és szerződéses vámokat. Az autonóm vámok bevezetéséhez nem szükséges országok közötti egyeztetés, alkalmazásuk, mértékük nemzeti jogszabályban rögzített. Ezzel szemben a szerződéses vámok a külkereskedelmi partnerrel folytatott tárgyalások eredményeit tükrözik, a szerződésben meghatározott vámok nagyobb biztonságot nyújtanak a két ország közötti külkereskedelmi forgalomra vonatkozóan.
- Meghatározásának módja szerint: ezen szempont figyelembevételével értékvámról („ad valorem” vám), illetve specifikus vagy mértékvámról beszélhetünk.⁶ Az értékvám a fizetendő vám nagyságát a vámhatáron áthaladó áru árának százalékában határozza meg. Így a vámterhet a vámtétel százalékos nagysága és a vámkivetés alapjául szolgáló ár szorzata határozza meg. Napjainkban a legáltalánosabban az értékvámok szerepelnek a vámtarifában. A specifikus vagy mértékvám esetében az adott termék mértékegységére számított vámtételt állapítanak meg, amely az adott termék egységnyi vámterhét jelenti. Így a vámérték nagyságának változása nem befolyásolja a vámteher nagyságát. Ezzel a vámteherben nem jelenik meg az ugyanazon vámtételhez tartozó vámáru minőségi különbsége, védőhatását az infláció is gyengíti.
- Az elérendő gazdasági és kereskedelempolitikai célok szerint: ebben a csoportban megkülönböztetünk ún. fiskális vámokat és védővámokat. A fiskális vámok lényege, hogy bevételezett összegük a költségvetés bevételeit gyarapítja, nem cél az import hazai termeléssel történő kiváltása. Ennél a vámnál az állam nem érdekelt a külkereskedelmi forgalom csökkentésében sem. A „védővám” kifejezés tulajdonképpen egy csoportot takar, amelyben többféle vám helyezkedik el, úgymint nevelővámok, piacbiztosító vámok, devizavédelmi vámok, dömpingvámok, kiegyenlítő vámok, taktikai, illetve retorziós vámok. Ennek kapcsán meg kell jegyezni, hogy a GATT/WTO a vámokat nem tekinti hatékony eszköznek a külgazdasági egyensúlydeficit megszüntetésére vonatkozóan.

A vám mint a diszkrimináció eszköze

A vám diszkriminációs hatásával kell számolni akkor, amikor egy ország külkereskedelmi forgalmának szabályozása érdekében bizonyos termékhez vagy termékkörhöz kapcsolódóan vámot vezet be, megváltoztatva ezzel a hazai és külföldi termelők piaci pozícióit.

A vámon kívüli tarifális eszközök

A származási szabályok célja, hogy meghatározza egy áru eredetét, azt, hogy hol állították elő vagy hol dolgozták fel olyan mértékben, hogy származónak tekinthető legyen. Célja a kereskedelempolitikai intézkedések célzott alkalmazásának biztosítása,

⁶ Uo. 235.

jogcímként szolgál a kedvezményes vámtételek alkalmazásához; a kedvezmény főszabályként az ún. preferenciális származó helyzet igazolásával vehető igénybe. Említést kell tenni az ún. nem preferenciális származási szabályok alkalmazásáról is, amely elsősorban statisztikai célokat szolgál. Ezen származási-statisztikai adatok a későbbiekben bevezetésre kerülő kereskedelempolitikai intézkedések, például dömpingellenes intézkedések bevezetését, mértékének meghatározását segítik.

- Dömpingellenes, kiegyenlítő vámok: piacvédő funkciójuk az elsődleges, védelmet nyújtanak a harmadik országból dömpingelt áron, illetve az exportőr által igénybevett exportszubszencióknak köszönhetően a jelentősen a világpiaci ár alatt lefolytatott külkereskedelmi ügyletek piacbefolyásoló hatásával szemben.
- Meghatározott célú felhasználáshoz kötött vámmentesség, vámkedvezmény: részleges vagy teljes vámkedvezmény, amely az áru felhasználásához kötődik. A kedvezmény általában a vámhatóság előzetes engedélyével vehető igénybe, elszámolási kötelezettséggel jár együtt.
- Vámfelfüggesztés: meghatározott termékkör és származási ország esetében biztosított részleges vagy teljes felfüggesztés (kedvezmény).
- Vámkontingens: tekintettel arra, hogy a szakirodalomban egyes szerzők nem tarifális eszközként írják le, bemutatására a mennyiségi korlátozások között a klasszikus kontingenssel együtt keríték sort.
- Vámplafon: meghatározott termékek, időszak, illetve származási ország, valamint árumennyiség tekintetében biztosított vámkedvezmény. Az előre meghatározott kedvezményes mennyiség kimerülése után lehetőség van egyéb kedvezményekre, például a preferenciális származó helyzet igazolása alapján. Ritkán alkalmazott vámpolitikai eszköz.
- Vámsemlegesítés: semlegesíti a vámtételt, amelyet az adott árura az adott relációban kell alkalmazni, helyette kedvezményes vagy nulla százalékos vámtételt kell alkalmazni. Általában két ország egymás közötti kereskedelmében bizonyos árukörök tekintetében viszonyosság alapján nyújtott, kölcsönös kedvezmény.

Nem tarifális eszközök

- Mennyiségi korlátozások: a mennyiségi korlátozások alkalmazása révén az állam közvetlenül a mennyiség vagy az érték meghatározásával avatkozik be a külkereskedelmi forgalomba. Alapvető típusai a kontingens, a vámkontingens, az ún. „önkéntes” exportkorlátozás és a közvetett mennyiségi korlátozás.
- Kontingens: hatékony kereskedelempolitikai eszköz. A vámtól eltérően nem az áron keresztül, vagyis nem az importtermék árának emelésével éri el hatását, hanem a piaci hatások érvényesülésének kizárásával előre meghatározza a vámterületre importálható termék mennyiségét. Emiatt, mivel az importtermék a belföldi keresletet nem tudja kielégíteni, nő a termék hazai ára, helyzetbe hozva a belföldi termelőket. Erős a diszkriminatív hatása, mivel a kontingenst bevezető állam dönt annak elosztásáról a külföldi szállítók között (engedélyezés).

- „Önkéntes” exportkorlátozás: lényege, hogy az importőr ország a behozatal korlátozása helyett arra szólítja fel a külföldi szállítót, hogy vállaljon kötelezettséget a beszállított mennyiség visszafogására. Mindezt az exportőr ország rendszerint csak kölcsönös előnyök biztosítása fejében vállalja. Diszkriminatív intézkedés, hiszen rendszerint a legjelentősebb exportőröket korlátozza.⁷ Hatása az importőr ország piaci árait növeli.
- Közvetett mennyiségi korlátozás: az import mennyiségét a hazai termék(ek) felhasználásának mértékétől teszik függővé. Jellemző példája, amikor az adott országban lévő külföldi tulajdonban álló vállalat számára előírják, hogy milyen arányban kell termékükhöz a befogadó országban előállított árukat felhasználni ahhoz, hogy a termék hazai árunak minősüljön, és ezzel mentesüljön az import-terméket sújtó vám alól.

Összegzés

Az anyag nem egy valós problémának a felvetését, illetve annak megoldási javaslatait tartalmazza. A cél az volt, hogy bemutassam azt a kevésbé ismert folyamatot – területi korlátok miatt a teljesség igénye nélkül –, amelynek eredményeként az Európai Uniótól kívülről behozott áruk szabad forgalomba kerülhetnek a vonatkozó vámeljárások figyelembevételével. A fizetendő vámok mértékét a fenti folyamatok alapján a vám- és statisztikai nomenklatúrában meghatározott vámtétel alapján kell meghatározni. Az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk óta eltelt tíz év. Általánosan elmondható, hogy a hazai vámbevételek a csatlakozás előtti adatokhoz képest jelentősen csökkentek. Ennek két fő oka van. Egyfelől az Európai Unió vámjogának előírásai szerint a tagállami vámbevételek 75 százaléka az unió vételét képezi (DG TAXUD), míg 25 százaléka a tagállamok költségvetését illeti meg. Másfelől a vámok klasszikus bevételszerző (fiskális) szerepe háttérbe szorult, a kereskedelempolitikai szerep került előtérbe. A tagállamok képviselőinek fő feladata, hogy a kereskedelempolitikai intézkedések meghozatalának előkészítése során kellő súllyal képviseljék a tagállami érdekeket. Különbőféle, az importárakkal szemben alkalmazandó korlátozásokkal és intézkedésekkel kívánjuk megnehezíteni az olyan áruk behozatalát, amelyek a hazai gazdálkodók áruinak piacra juttatását megnehezíti.

IRODALOMJEGYZÉK

- Beszteri Sára (2003): *Az Európai Unió vámrendszere*. Budapest, a Miniszterelnöki Hivatal Kormányzati Stratégiai Központ és a Külügyminisztérium közös kiadványa.
- Földes Gábor (1997): *Pénzügyi jog I–II*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Huszár Ernő (1973): *Vámelmélet-vámpolitika*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- Huszár Ernő (1994): *Nemzetközi kereskedelempolitika*. Budapest, Aula Kiadó Kft.
- Maller Bálint (2001): *Vámpolitika. Főiskolai jegyzet*. Budapest, Viva Média Holding.
- Nyerges János (1973): *Vámpolitika*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

⁷ Maller (2001) 47.

SUMMARY

The European Union's Customs Measures from a Hungarian (Member State's) Viewpoint

SZENDI Antal

“Foreign trade, import, export, customs duties, export- and import restrictions as well as prohibitions, different international economic and commercial agreements” hardly one day goes by without coming across these expressions in the written or electronic media. Apparently, these topics, however frequently they might appear in the news, do not have significant influence on our everyday lives. In the public eye customs authority is an armed force whose work is limited to checking people and holidaymakers at airports and borders, collecting customs duty, and preventing the importation of different dangerous or prohibited goods. While all the above mentioned opinions are true, they do not give the whole picture about the role of customs authority.